

ÇÜRÜK AKTİVİTE TESTLERİ

Doç Dr Nihan GÖNÜLOL

Diş çürüklerinin tedavisinde sadece hastalıklı diş dokularının uzaklaştırılıp, restorasyonlarının yapılması yeterli midir?

- Hastalık nedenlerini ortadan kaldırmaya yönelik bir uygulama yapılmalıdır.
- Aksi taktirde ağız ortamındaki patolojik etkenlerin varlığı, yeni çürüklere ya da sekonder çürüklere neden olacaktır.

- Diş çürüğü multifaktöriyel bir hastalıktır ve bu faktörlerin her birinin etkinliği kişiden kişiye değişmektedir.
- Bireysel olarak çürük profilaksisi yapılabilmesi için **bireyin çürük risk faktörlerinin** değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu deęerlendirmede;

- bireyin sosyal durumu,
- genel sağlığı,
- diet
- florür anamnezleri,
- klinik muayenesi ve
- çürük aktivite testlerine dayanmaktadır.

Klinisyen ,hastanın **yüksek, orta ve düşük çürük risk gruplarının** içinde hangisine ait olduğunu tespit etmelidir.

* **Çürük aktivite testleri;**

- ◉ Tükürük akış hızını,
- ◉ Tükürük tamponlama kapasitesini,
- ◉ Tükürük ve plaktaki S.mutans, laktobasiller ve maya sayılarını saptamak için yapılır.

Hangi tür test yapılacaksa yapılsın öncelikle doğru ve güvenilir sonuçları verebilecek biçimde **tükürük toplanması** gerekmektedir.

Tükürük örneklerinin toplanması:

- Yemeklerden en az 2 saat sonra toplanmalıdır.
- x Uzun süreli açlık,
- x Toplamanın hemen öncesinde yemek ve içmek,
- x Çiklet çiğnemek,
- x Sigara içmek,
- x Şeker yemek,
- x Diş fırçalamak,
- x Ağız gargarası kullanmaktan kaçınılmalıdır

X Koku duyusunun aktive olması arttırır

X Ayakta durma arttırır

X Yatar pozisyonda olma azaltır.

-Dolayısıyla tükürük toplama aşamasında hasta dik oturtulmalıdır.

-Uygun ışık kullanılmalı (karanlıkta azalır, aydınlıkta artar)

-Genellikle öğleden sonra akış hızı daha yüksek pikler yapar.

- Yemeklerden en az 2 saat sonra
- Hasta dik oturtularak
- Birkaç gün aralıklarla hafta 2 kere
- Günün aynı saatlerinde aynı ortamda yapılmalıdır.

TÜKÜRÜK AKIŞ HIZI TAYİNİ

Tükürük akış hızı uyarımlı ve uyarımsız olarak hesaplanmaktadır:

○ Uyarımsız tükürük akış hızı

- Herhangi bir dış etken veya farmakolojik bir ajan ile tükürük miktarı arttırılmamış, akışa müdahale edilmemiştir.